

Agustín Fernández Paz

Només
ens queda
l'amor

En acabar la reunió que mantenia cada matí amb l'equip directiu del banc, Sara es va refugiar al seu despatx i es va acomodar a la butaca situada davant l'ampla finestra amb els vidres tintats. Des d'allà dalt podia contemplar tota la part baixa de la ciutat, que davallava suaument fins al pla del port, on hi havia menys vaixells que habitualment. Més enllà hi havia la mar immensa, una mar que, en dies com aquell, evitava mirar, potser per no deixar-se arrossegar per la nostàlgia dels espais oberts que, de vegades, la inundava amb una força incontenible.

En moments com aquell no podia evitar les obsessions que li venien al cap últimament. Sabia molt bé que tots consideraven excel·lent la seua situació professional; ningú no havia arribat tan alt a una edat tan jove. I com que era dona, encara tenia més mèrit, per això s'havia de sentir orgullosa del camí que havia recorregut. Però no ho estava, tot i que era un secret que només coneixia ella. Només ella sabia que totes aquelles operacions que dissenyava tan eficaçment havien deixat d'interessar-li feia mesos, que l'avorrien les sessions interminables per a analitzar els canvis en la borsa o els nous plans d'inversions. Cobrava un salari elevat, sí, podia comprar qualsevol cosa que li abellira. Llevat del temps, va pensar,

amargament; un temps que cada dia sentia fugir com si les hores foren un estol d'aus migratòries que travessen el cel rumb al sud. N'eren moltes, les hores que passava tancada a la torre de vidre, les obligades als matins i les voluntàries, de vesprada, un horari que havia acceptat de grat fins que alguna cosa va canviar al seu interior, una cosa que li feia comprendre que la vida, la vida de veritat, fluïa incansable més enllà de les parets de vidre. En moments com aquell evocava un conte infantil que sempre li contava el seu pare, *Rapunzel*, un conte que ja l'atreïa i l'angoixava quan era una xiqueta. La imatge d'aquella adolescent desgraciada, tancada per sempre en una torre sense portes ni escales, ocupada només a deixar passar les hores mentre li creixien i li creixien els cabells que, finalment, la salvarien, li semblava una metàfora molt encertada d'ella mateixa i de la seua vida.

També ella vivia sola, en un dúplex situat enfront de la mar. Un espai decorat amb una estètica minimalista, on els llibres, els discos i les pel·lícules ocupaven un lloc privilegiat, a més dels quadres de pintors joves que penjaven de les parets. La pintura, la música, el cine, els llibres... Les passions que havien crescut amb ella des de l'adolescència. De vegades, li agradava fantasiejar a propòsit de com hauria pogut ser la seua vida si s'haguera dedicat professionalment a alguna d'aquelles passions. Però les pressions familiars foren molt fortes, tant com la seua ambició, i finalment va triar la carrera que li donaria

més prestigi social. Era allà, al seu espai íntim, l'únic lloc on aconseguia trobar-se bé, encara que, com li passava a Rapunzel immobilitzada dins la torre, cada vegada era més gran el seu desig de compartir la vida amb algú que tinguera uns gustos semblants i l'alliberara d'aquella condemna que havien començat a ser els seus dies; algú que, ho sabia amb certesa, mai no trobaria als ambients on transcorria la seua vida.

Va abaixar la mirada i observà la vorera d'enfront. Les obres ja estaven quasi acabades, tenien prevista la inauguració per a dissabte pròxim. Que valents, atrevir-se a obrir una llibreria en aquesta època! No la va sorprendre gens que tancara la botiga que ocupava abans aquella planta baixa, un comerç antic que ella recordava de quan era una xiqueta, condemnat sense remei a la desaparició. Quan tancaren, feia ja tres o quatre mesos, va creure que hi instal·larien algun dels negocis que hi havia en aquella zona tan cèntrica: una immobiliària, una botiga d'aparells electrònics, alguna *boutique*... També ella es va sorprendre en veure el cartell que anunciava la pròxima inauguració d'una llibreria. Era veritat que no n'hi havia cap per aquella zona, la voracitat especulativa havia anat desplaçant-les cap a uns altres carrers més apartats. Una conseqüència més de les lleis no escrites que regien els nous temps, quan els beneficis immediats s'imposaven a qualsevol altra consideració. Seria molt difícil que es mantinguera en un entorn tan hostil.

La visió de la llibreria va calmar una miqueta el de-sassossec de Sara. Quan l'obriren, seria un pretext excel·lent per a evitar la mitja hora del café compartit amb els seus companys de l'equip directiu, quasi tots homes; un temps en què només parlaven dels mateixos temes que en les reunions de treball o, encara pitjor, d'assumptes masculins que no li interessaven gens. «Tots estranys, com habitants d'un altre planeta», pensava Sara de vegades. Encara que, potser, com passava a *Jo sóc llegenda*, aquell inquietant llibre de Richard Matheson, era ella la diferent, l'única alienígena de la comunitat.

No la va visitar el dia de la inauguració, però dilluns següent Sara va avançar una miqueta l'hora del café i, en compte de dirigir-se al local on solia reunir-se amb els companys del banc, va creuar el carrer i va entrar a la llibreria. Es va sorprendre en descobrir l'amplitud del local i el gust amb què estaven distribuïts els espais. Però encara es va sorprendre més en comprovar que, al fons, havien instal·lat una cafeteria menuda, amb una barra minúscula i quatre taules col·locades en una àrea limitada per les prestatgeries que, com radis d'un cercle imaginari, semblaven convergir en un dels cantons. Era una idea magnífica, que Sara ja havia vist en alguna de les ciutats que havia visitat, però que, fins aquell moment, ningú no havia posat en pràctica a la seua. I era també

una solució ideal per a ella. Podria anar-hi cada dia a prendre el café de mitjan matí i, al mateix temps, perdre's entre tants volums com se li oferien, temptadors, a les prestatgeries i damunt les taules.

A més, la llibreria semblava pensada perquè els visitants la recorregueren amb tranquil·litat, segurs que ningú no els molestaria. Només n'eren dues, les persones que portaven el negoci: l'home encarregat de la caixa, que també es movia entre les prestatgeries, arreglant els llibres i atenent les demandes dels clients, i una dona gran, que s'ocupava de la cafeteria i que, com Sara va comprovar de seguida, també s'encarregava de l'ordinador on devien estar catalogats tots els llibres.

Sara va seure en una de les taules i va demanar un café amb llet i una torrada. S'ho va prendre amb una sensació de serenitat desconeguda, mentre observava tot allò que passava al seu voltant. Aquell dia, potser perquè era dilluns, hi havia pocs clients: sis o set persones que es movien, abstretes, pels espais oberts entre els expositors. També Sara els va recórrer, entusiasmada per allò que hi anava descobrint. Li va semblar evident que havien obert aquella llibreria amb la pretensió d'atendre les necessitats que no cobrien les altres. Sobre les taules hi havia les novel·les d'èxit, les que no podien faltar ni a la llibreria més senzilla, però també hi trobà algunes col·leccions minoritàries que sempre trobava a faltar en les altres llibreries. La va fascinar, sobretot, la secció dedicada a la poesia, unes pres-

tatgeries amples que ocupaven una bona part de la paret del fons, plenes de títols i d'autors que els seus ulls van recórrer amb emoció. Li agradava des de sempre, encara que era una faceta de la seua vida que mai no s'havia atrevit a compartir amb ningú, ni mentre estudiava a la universitat ni, menys encara, en cap de les faenes que havia tingut. «Rapunzel, en la seua solitud, s'entretenia deixant sonar la seua dolça veu». Això era la poesia per a ella, la cançó que li permetia sentir-se viva, com un vici o una passió secreta que l'ajudava a no caure en la desesperació.

Aquell dia, va eixir de la botiga amb dos llibres, una edició de les cartes que Kafka va escriure a Milena Jesenská, un títol que ella creia esgotat, i *Instant*, l'última obra de Wislawa Szymborska, l'escriptora polonesa que la va impressionar quan va llegir *Vista amb un gra de sorra*, un dels pocs llibres que tenia sempre a mà perquè posseïa la virtut, l'obriera per la pàgina que l'obriera, de tornar-li de seguida les ganes de viure, de tant d'optimisme com s'hi desprenia. Se n'hauria volgut emportar alguns més, n'eren molts els títols que li interessaven, però la seua part racional s'hi va imposar de seguida: si havia de visitar la llibreria cada dia, seria millor comprar un sol llibre cada vegada, per allargar així el plaer de la selecció.

Els primers dies, potser per complaure-la o, potser, per curiositat, l'havia acompanyada algun dels seus col·legues. Però de seguida es cansaren de la novetat i tornaren a reunir-se amb el grup. Per a Sara, les visites a

la llibreria acabaren convertint-se en una felicitat rutinària. Ara ja saludava amb familiaritat l'home de la caixa, i la senyora de la cafeteria sempre li preparava el cafè amb llet i la torrada, així que la veia entrar. Quasi tots els dies passava la major part del temps a la secció de poesia, ocupada a seleccionar el títol que elegiria aquell matí. Després, quan tornava al seu despatx, sempre trobava algun moment per oblidar la feina i, asseguda davant dels vidres, deixar-se portar per les paraules plenes de vida que, encara que només fóra per uns instants, li feien oblidar l'altra torre on, des del seu punt de vista, també ella s'hi sentia segregada.

Un matí, en dirigir-se a la secció de poesia, com solia fer després de prendre cafè, va veure una cosa que li cridà l'atenció. Encaixada entre dos llibres dels quals sobreixia, hi havia una cartolina de color blau que hi destacava d'una forma molt curiosa. La va agafar, intrigada. Era una targeta on hi havia uns versos escrits a mà:

*Tu cuerpo puede
llenar mi vida,
como puede tu risa
volar el muro opaco
de la tristeza.*

*Una sola palabra tuya quiebra
la ciega soledad en mil pedazos.*

La lectura d'aquells versos la va deixar paralitzada d'emoció; poques vegades havia trobat una càrrega tan intensa en tan poques paraules, una càrrega concentrada com diuen que ho està la matèria al nucli d'algunes estrelles. Va rellegir els versos una vegada i una altra, commoguda, mentre mirava als dos costats, per comprovar si algú havia notat el seu desconcert. Però ningú no semblava observar-la, ni mirava la targeta que tenia entre les mans tremoloses.

En girar-la, va comprovar que, a l'altra cara, hi havia escrit el títol d'un llibre i el nom de l'autor. Devia ser, sens dubte, el volum d'on procedien aquells versos. Va buscar ansiosa a la prestatgeria l'espai que corresponia a la lletra V i no va tardar gens a trobar l'exemplar que buscava: *Punto cero* de José Ángel Valente. El va fullejar amb les mans nervioses, buscant la pàgina indicada entre parèntesis, al peu dels versos: allà hi havia el poema sencer, «Sé tú mi límite», encara més intens i bell que els primers versos que l'anunciaven, una mescla delicada de passió i bellesa, que anava guanyant intensitat fins a esclatar en els meravellosos versos finals que, una vegada llegits, eren impossibles d'oblidar.

Va estrényer el llibre contra el seu pit, potser per ofegar-hi els sobtats batecs desbocats del seu cor. Abans

d'anar-se'n, va examinar les prestatgeries per comprovar si hi havia més cartolines semblants; potser es tracta d'una nova tècnica de venda, ben efectiva, per cert. Però no, no hi havia més targetes, ni tampoc a les altres prestatgeries que va anar examinant mentre es dirigia cap a la caixa. Va pagar el llibre sense escoltar les paraules amables que li dirigia el llibreter i se'n va anar de la llibreria amb la sensació que, a pesar que l'espai que l'envoltava era el mateix de tots els dies, hi havia alguna cosa nova en l'aire que la feia veure-ho tot amb uns ulls nous.

Ja al despatx, va obrir el llibre i va examinar la targeta amb més atenció. Allà tenia els versos que l'havien comoguda, escrits a mà amb una cal·ligrafia elegant, amb les lletres dibuixades amb tanta delicadesa com si fóra un ideograma xinès. La sorpresa de Sara va ser enorme quan, en examinar la targeta una vegada més, hi va descobrir que, en un dels marges, a la part de darrere, hi havia escrit el seu nom amb unes lletres menudetes, tan menudetes que li havien passat desapercebudes les primeres vegades. Aquella targeta anava dirigida a ella, algú l'havia deixada perquè fóra precisament ella qui la descobrira!

Després d'uns moments de desconcert, Sara va tractar de desembolicar els fils d'aquell misteri. Havia de ser algú que la coneixia, que sabia quins eren els seus costums, les rutines que solia practicar a la llibreria. Qui podia ser? Hi havia persones que, com ella, també entraven quasi cada dia al local; persones amb les quals havia

establir una certa relació de complicitat, tot i que mai no s'havien dirigit la paraula. Podia ser l'home que, cada dia, seia en una taula pròxima a la seua? L'havia observat més d'una vegada, perquè era molt atractiu; impossible no reparar en els cabells que ja anaven fent-se-li blancs i, sobretot, en els seus ulls d'un color blau quasi gris, uns ulls plens de vida, als quals Sara creia percebre de tant en tant un llustre de tristot. Encara que també es podia tractar de l'home que solia seure en un dels tamborets de la barra. Duia sempre una roba molt informal i, per a llegir, es posava unes ulleretes sense muntura que, als ulls de Sara, el feien molt atractiu. L'havia sorprès mirant-la més d'una vegada i fins i tot havien intercanviat un somriure fugaç en algunes ocasions. Hi havia també uns altres homes que visitaven la llibreria a aquelles hores, però només ells eren assidus. Sara, sense més dades, va arribar a la conclusió —o, més ben dit, va desitjar— que algun d'aquells dos desconeguts havia de ser qui li havia fet arribar la targeta.

L'endemà de matí, en entrar a la llibreria, va anar directament a les prestatgeries del fons. Des de la vespra, una alegria nova lluitava per obrir-se pas dins seu, tot i que sabia molt bé que es tractava d'una sensació ridícula, sostinguda amb uns fils molt dèbils. Però així que es va veure davant dels llibres va oblidar tots els retrets perquè la seua mirada es va sentir atreta com un imant: a la part dreta d'una de les prestatgeries hi havia una altra targeta,

de color rosa pàl·lid. També hi havia escrits uns quants versos, amb la mateixa cal·ligrafia acurada de la vespra:

*Si solamente me tocaras el corazón,
si solamente pusieras tu boca en mi corazón,
tu fina boca, tus dientes,
si pusieras tu lengua como una flecha roja
allí donde mi corazón polvoriento golpea...*

Encara que li semblava haver-los escoltats o llegits alguna vegada, també aquells versos alteraren els sentiments de Sara; qui els havia seleccionats coneixia bé els seus gustos. I també a l'altra cara de la targeta hi havia escrit el títol del llibre i l'autor, encara que ella, abans de res, s'adonà que el seu nom tornava a estar escrit en un dels marges, amb aquelles lletres minúscules. Amb la cartolina en la mà, va mirar cap a la cafeteria. La seua mirada va coincidir amb la de l'home jove, que la va desviar i es va fer roig de sobte, sens dubte perquè ella l'havia descobert observant-la. D'altra banda, l'home dels ulls blaus continuava llegint el diari, alié a tot allò que passava al seu voltant.

Desconcertada, va buscar el llibre. El va trobar de seguida: *Todo el amor*, de Pablo Neruda. Va anar a la pàgina indicada a la targeta, encara que ja sospitava que el poema complet devia ser molt més intens i emotiu que els primers versos. Era així, era així. Li tremolaven les cames mentre llegia aquella eferescència d'imatges que

semblaven creades per somoure com una tempesta el seu cor. Com havia pogut passar tants anys ignorant un poema com aquell? I, probablement, com li havia passat amb el primer, dins del llibre esperaven uns altres poemes tan memorables com aquell. Una festa, una efervescència de paraules i d'emocions que l'havien d'ajudar a diluir els vidres freds de la seua torre asfixiant.

Va agafar l'exemplar i es va dirigir, decidida, cap a la caixa, però es va parar a mitjan camí, desconcertada. Acabava de descobrir, al costat de la taula de les novetats, un dels companys del banc, potser l'únic que encara conservava algun interès que no fóra l'acumulació de riqueses com el seu únic objectiu personal. I si fóra ell, precisament, qui li dirigia els missatges? Potser també es veia obligat a amagar la seua sensibilitat en una faena que menyspreava aquells valors. Animada, Sara es va dirigir al seu company.

—Hola, quina sorpresa! Què fas per ací?

—Ja ho veus, mirant llibres, com tu.

—Jo m'emportaré aquest, què et sembla? —la pregunta de Sara era plena d'esperança; un pretext ideal perquè es descobrira, si és que les seues sospites eren certes. Però la resposta no va poder ser més decebedora:

—Què és, de poesia? La veritat és que, a mi, la poesia no m'interessa, mai no he aconseguit entendre-la. M'estime més les novel·les, sempre que no siguen massa difícils.

Sara se'n va anar de seguida, no volia que li notara la decepció, i s'acostà al llibreter que s'encarregava de la

caixa. Va pagar el llibre i va eixir de la llibreria, impacient per explorar el tresor que duia a les mans. Però no ho va poder fer fins que va tornar a casa, a boqueta nit, perquè aquell dia, la faena al banc es va complicar d'una manera absurda i la va obligar a concentrar-se en les seues obligacions fins que la vesprada era ben avançada.

A casa, al costat de l'ampla finestra des d'on podia contemplar la mar fosca, va comprovar que es tractava d'un llibre extraordinari. Com havia pogut viure fins aquell dia, sense haver llegit uns poemes que semblaven escrits per a ella? De qui era la mà que la guiava per aquells textos deliciosos? Quin sentit tenia? Només es podia deure al fet que algú s'havia enamorat d'ella i li ho feia saber d'una forma ben bonica i original. Quant de temps li caldria esperar fins que el seu admirador anònim compreguera que els missatges ja havien assolit el seu objectiu?

En el transcurs dels dies següents va visitar la llibreria amb una emoció secreta que li costava molt de dissimular. No sabia què, però esperava que passara alguna cosa: una targeta nova, una mirada diferent, algú que se li acostara amb qualsevol excusa. Un matí, el cor se li va alterar de sobte quan va descobrir que l'home dels ulls blaus quasi grisos tenia al seu costat, acuradament depositades damunt la taula, tres roses roges. Incapaç de reprimir l'emoció sobtada, Sara va travessar de pressa la llibreria i s'acostà a les

prestatgeries del fons. Allà hi havia una altra targeta que l'esperava; una targeta de color verd pàl·lid que també en aquesta ocasió tenia escrits uns versos meravellosos:

[...]

Però com sóc tan pobre només tinc els meus somnis;

He posat els meus somnis sota els teus peus;

Trepitja'ls suaument perquè són els meus somnis.

Els va llegir unes quantes vegades, abans de girar la targeta i comprovar el títol del llibre i el nom de l'autor, i també el seu nom escrit amb llapis amb una pressió tan lleugera que semblava invisible. Els *Poemes escollits* de William B. Yeats! Recordava haver llegit, feia temps, alguns poemes de l'autor irlandès que li agradaren molt, l'havia hagut d'estudiar en un dels cursos que va fer a Dublín per a perfeccionar l'anglès. Va buscar la pàgina assenyalada a la targeta i va llegir el poema sencer, que acabava en els versos copiats pel seu admirador desconegut. L'emoció quasi no la deixava respirar, aquella era la declaració d'amor més bella que havia llegit mai. I, d'alguna manera, a pesar dels anys que havien passat des que Yeats l'havia escrita, sabia que eren paraules dirigides també a ella.

Amb el llibre en la mà, es va dirigir a la cafeteria. L'home dels ulls grisos va aixecar la mirada del diari que llegia i, per uns instants, la seua mirada va coincidir amb la de Sara. Però foren uns segons fugaços perquè els ulls

de l'home es van centrar de seguida en un punt situat més arrere. Aleshores va somriure obertament i es va aixecar per anar a l'encontre d'una dona amb un vestit roig i una cabellera llisa que acabava d'entrar a la llibreria. Sara es va fer arrere i es va recolzar sobre la barra. Des del seu lloc va poder veure com els dos seien a la taula, amb l'alegria de la trobada il·luminant els seus rostres. Es van besar tendrament i les mans volaren per trobar-se les unes amb les altres, com dos ocells que es buscaren ansiosos. Després, ell li va donar les flors i continuaren allà, enraonant en veu baixa, aliens a qualsevol cosa que no foren ells dos, com si una bombolla invisible els aïllara del món real. En aquell moment, Sara hauria volgut desaparèixer, fer-se invisible, qualsevol hauria notat la tristor i el desconcert que sentia. Va pagar el llibre amb el cap cot, sense mirar ni tan sols el llibreter, i se'n va anar. Va decidir que no tornaria al banc, ara només volia tornar a casa, ja telefonaria més tard per comunicar-los que no es trobava bé.

Refugiada a sa casa, va llegir una i mil voltes el poema de Yeats, fins que el va aprendre de memòria. Notava que aquelles paraules també podien ser seues, també ella havia posat els seus somnis als peus d'aquell desconegut que semblava conèixer-la tan bé. De sobte, un pensament terrible es va obrir pas dins del seu cervell. I si tot fóra només una broma, un acudit cruel perpetrat pels seus companys del banc? Potser estaven dolguts perquè havia deixat d'esmorzar amb ells, potser havien utilitzat algú que ella

no coneixia per deixar-li els missatges i burlar-se del seu desconcert. Potser era una forma subtil de marginar-la?

Va passar dos dies sense aparèixer pel banc, amb l'excusa d'una indisposició sobtada. El tercer dia, quan es va reincorporar, tornà a passar el temps del café amb els companys de treball, com havia fet sempre. La van rebre amb alegria, ningú no hauria pogut dir que no s'alegraven de recuperar la seua companyia. Aquell dia, Sara va passar tot el temps estudiant les cares dels seus companys, tractant de descobrir un senyal que li confirmara les sospites. Potser alguna mirada, algunes frases que podien tindre una segona intenció... Però no hi va notar res d'estrany, només les sospites absurdes que fabricava la seua imaginació.

I així va passar els dies següents. No tornà a la llibreria perquè no s'hi sentia capaç de fer-ho, com si fóra un d'aquells llocs prohibits que tractem de desterrar inútilment de la nostra memòria. De nit, quan tornava a casa, es refugiava en els llibres de poemes que havia anat reunint durant aquella breu temporada, sobretot els que li havien arribat gràcies a les targetes. Eren el refugi secret on s'amagava cada nit, un refugi de paraules per conjurar la tristor que, de vegades, creix dins nostre fins que ens inunda del tot.

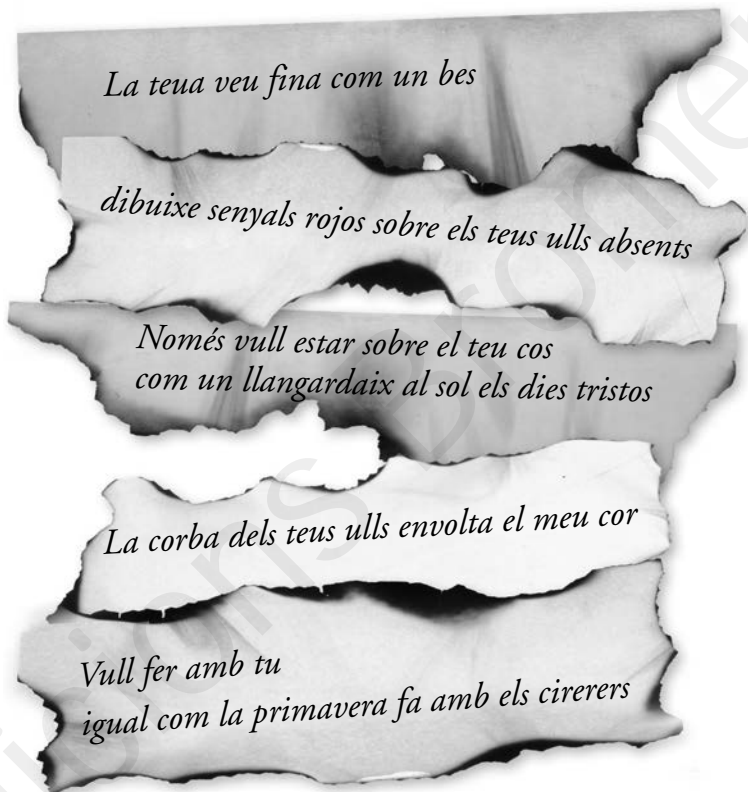
A les nou de la nit, Pablo va tancar les portes de la llibreria i va abaixar la reixa que protegia les vitrines. Aquell dia,

Sara tampoc no havia aparegut a la botiga, feia ja quasi dues setmanes que no hi venia. Els primers dies va pensar que devia estar malalta, però un matí la va veure eixir del banc i dirigir-se, amb un grup d'executius, a una cafeteria pròxima. La seua absència durant tant de temps li havia fet comprendre que ja no hi tornaria, que mai més no podria tindre-la tan a prop com quan ella s'acostava al mostrador per a pagar-li els llibres que havia triat. Sara quasi sempre pagava amb targeta i això li permetia, algun dia, tocar-li la pell de la mà amb les puntes dels dits, quan li la tornava, amb un moviment aparentment casual que, a ell, sempre li produïa una sensació tan intensa com difícil d'oblidar. Se n'havia enamorat així que la va veure entrar a la llibreria la primera vegada, mai no havia sentit res d'igual fins aquell dia, n'era molta, la dolçor que endevinava sota aquells moviments que semblaven tan segurs. I després, quan va anar comprovant els llibres que comprava, va arribar a la certesa que ella era la dona que sempre havia somiat.

En arribar a casa, va observar amb pesar les targetes que havia preparat per als pròxims dies. Ara estaven escampades per damunt la taula, com cartes d'amor dirigides a ningú, papers que un dia foren meravellosos i que ara semblaven plens de tristor. Va decidir cremar-les, no calia que passaren més dies per a tindre la certesa que Sara no hi tornaria mai. Va buscar una safata metàl·lica i va ficar les targetes dins. Després va encendre un misto i els va botar foc. I s'hi va

quedar allà, immòbil, mentre llegia alguns versos solts que es retorcién entre les flames, en un intent inútil d'evitar la combustió; els mateixos versos que ell havia seleccionat pacientment en alguns dels seus llibres més estimats, buscant paraules que també pogueren ser seues:

Només va salvar del foc una targeta distinta, la que havia pensat donar a Sara el dia que reunira les forces necessàries per a introduir-la dins d'algun llibre que ella comprara; així, quan la descobrira, s'adonaria que només

podia ser ell qui li escrivia les notes. Eren unes línies d'una novel·la meravellosa, unes línies que li semblaven tan intenses com els millors versos i que descrivien exactament la commoció que va sentir en veure Sara per primera vegada. Una Sara que potser no tornaria mai més a la llibreria, la mateixa Sara que, contra qualsevol esperança, romandria per sempre dins del seu cor:

I, aleshores, Grace Tebbets va fer acte de presència al despatx. Al cap de cinc minuts es va llevar la jaqueta i la va penjar al respatler de la seua cadira i, en veure-li els braços, aquells braços llargs, suaus, infinitament femenins que tenia, vaig saber que no descansaria fins que poguera tocar-los, fins que conquerira el dret a posar les mans sobre el seu cos i acariciar la seua pell nua.

Grace tenia els ulls blaus. Eren uns ulls complicats, uns ulls que canviaven de color segons la intensitat i la inflexió de la llum que rebien en un instant determinat, i quan la vaig veure per primera vegada en aquell despatx de Betty, vaig pensar que mai no havia conegut una dona que irradiara tanta serenitat. Assegut davant seu aquell primer dia, mirant-la als ulls i observant els contorns del seu cos esvelt i angulós, em vaig enamorar d'això: de la sensació de calma que l'envoltava, del radiant silenci que cremava al seu interior.

PAUL AUSTER. *La nit de l'oracle*